

4. הפיקוח והבקרה של המשטרה על שימוש בנתוני תקשורת וביצוע האזנות סתר

4.1 מבוא

החובה לקיים פיקוח ובקרה על פעולות המשטרה בכל הנוגע לשימוש בנתוני תקשורת²⁸⁸ ולביצוע האזנות סתר²⁸⁹ נקבעה בחקיקה ובתקנות שהותקנו מכוחה. נוסף על כך, אח"ם וחטיבת הסייבר קבעו בכמה נהלים והנחיות את החובה לבצע פעולות פיקוח ובקרה בתחומי נתוני תקשורת והאזנות סתר, והחטיבה אף ייחדה הנחיית עבודה חטיבתית לנושא זה. בהתאם לנוהלי החטיבה, את פעולות הפיקוח והבקרה נדרשים לבצע הן גורמים מקצועיים מנחים בחטיבה והן גורמים פיקודיים. כמו כן נעשות בקרות בתחומי נתוני תקשורת והאזנות סתר על ידי גורם ביקורת חיצוני לחטיבה - מדור הביקורת במשטרה²⁹⁰.

כך הגדירה חטיבת הסייבר את חשיבות פעולות הפיקוח והבקרה: "הפיקוח והבקרה הם חלק מן הכלים העומדים לרשות מפקדים וקציני מטה, המשמשים מנחים מקצועיים לשוטרים במערך הפרוס, כדי לוודא שהשוטרים מתפקדים באופן מקצועי, וכי הפקודות, התקנות, ההנחיות וההוראות אכן מקוימות כרוחן וכלשונו". נוסף על כך הפיקוח והבקרה הם כלים העומדים לרשות המפקד לבחינת עמידת היחידה ואנשיה ביעדים שהוצבו להם ומאפשרים את בחינת היעילות והאפקטיביות של היחידה²⁹¹.

4.2 ביצוע בקרות בתחומי נתוני תקשורת והאזנות סתר

א. ביצוע בקרות על ידי מטה חטיבת הסייבר

הנחיית העבודה של חטיבת הסייבר בנושא פיקוח ובקרה מגדירה את הבקרות שהחטיבה נדרשת לבצע בתחומים השונים שבהם היא פועלת, הן במטה החטיבה²⁹², הן ביחידות השטח הכפופות למטה החטיבה במערך הפרוס והן ביחידות השטח במשטרה הכפופות לה מקצועית. נוסף על כך, ההנחיה מגדירה את הגורמים המקצועיים והפיקודיים שעליהם מוטלת החובה לביצוע הבקרות בהתאם לתדירות שנקבעה²⁹³.

288 סעיף 4(ה) לחוק נתוני תקשורת קובע כי ראש אח"ם יגיש דוח ליועמ"ש לממשלה בכל רבעון על השימוש שעשתה המשטרה בהיתרים מינהליים לקבלת נתוני תקשורת. החוק אינו מפרט אילו פרטים נדרשים להיכלל בדוח הרבעוני; תקנה 4 לתקנות מאגרי נתוני תקשורת קובעת כי מנהל המאגר יבצע פעולות פיקוח ובקרה מזמן לזמן ולפחות אחת לשלושה חודשים. תקנה 5 קובעת הנחיות לעניין כלי בקרה מקוונים למערכות המחשב שבהן יוחזקו המאגרים.

289 סעיף 6(ו) לחוק האזנות סתר קובע כי המפק"ל יגיש דוח חודשי ליועמ"ש לממשלה על האזנות סתר שעשתה המשטרה לפי היתר מבית המשפט; סעיף 6(ז) לחוק האזנות סתר קובע כי השר הממונה על המשטרה יגיש דוח שנתי לכנסת בנוגע להאזנות הסתר שביצעה המשטרה.

290 מדור הביקורת במשטרה מבצע בקרות תהליכיות וכן בקרות פתע ביחידות המשטרה השונות. בבקרות אלו מצטרפים נציגי האגפים המקצועיים במשטרה לאנשי מדור הביקורת לשם עריכת ביקורת מקצועית רוחבית ביחידה המבוקרת. בשנים 2017 - 2021 ביצע מדור הביקורת ארבע ביקורות תהליכיות (במחוזות ש"י ודרום וביחידת לה"ב 433) וארבע ביקורות פתע (בתחנות כפר קאסם, בני ברק, נתניה וחדרה). בביקורות אלו נעשתה בקרה גם על תחומי נתוני תקשורת והאזנות סתר. עם זאת, אין מדובר בבקרה נושאית המבוצעת על ידי גורם מקצועי או פיקודי, ולפיכך ההיקף והעומק של הבקרות שנעשו בתחומים אלו היו מצומצמים ביותר.

291 הגדרת יעילות ואפקטיביות וההבחנה ביניהן הובאו על ידי רח"ט סייבר בדיון מיום 8.12.19: **יעילות** מתמקדת בתהליך העבודה; השגת התוצאות הטובות ביותר תוך ניצול מרבי של האמצעים; תכונה הכוללת מהירות ואיכות. **אפקטיביות** מתמקדת בתוצר שהתקבל בסיום תהליך העבודה ובוחנת אם התוצאה שהתקבלה משיגה את המטרה הרצויה.

292 **מטה החטיבה** - מטה חטיבת הסייבר כולל גורמים מנחים מקצועית בתחום האזנות הסתר ונתוני התקשורת וכן יחידות מבצעיות שפעילות בתחומים אלה.

293 בהתאם להנחיית העבודה - מדור הכוונה מקצועית יערוך בקרות מקצועיות בכלל מחלקי הסיינט סייבר; מדור הפקה יערוך ביקורות בתחום עבודת המח"ק; מדור שליטה מבצעית יערוך בקרות על משל"ט החטיבה ועל יחידת המוקד הטכנו-סיינטי בחטיבה; וכן ייערכו בקרות בנושא אבטחת מידע במטה החטיבה ובמערך הפרוס. נוסף על

(1) בהתאם להנחיית העבודה, מדור הכוונה מקצועית בחטיבת הסייבר עורך תוכנית בקרות שנתית הכוללת בקרות יזומות ביחידות המערך הפרוס בדיסציפלינות השונות²⁹⁴. בהתאם לתוכנית הבקרות השנתית מדור הכוונה מקצועית ביצע 259 בקרות בשנים 2019 - 2021 ביחידות המערך הפרוס וביחידות המבצעיות של חטיבת הסייבר. נוסף על כך, מפקדי יחידות השטח שבהן מבוצעות הפקת נתוני תקשורת והאזנות סתר ביצעו בקרות מקצועיות על פעילות היחידות. להלן בלוח פילוח הבקרות שביצע המדור בשנים 2019 - 2021.

לוח 21: פילוח תחומי הבקרות שביצע מדור הכוונה מקצועית, 2019 - 2021

הגורם שלגביו בוצעה הבקרה	נתוני תקשורת	האזנות סתר ותקשורת בין מחשבים	אחר (סייבר, בינה רשתית)
המערך הפרוס	104	79	73
יחידות המבצעיות בחטיבה	0	2	1

על פי נתוני המשטרה, בעיבוד משרד מבקר המדינה.

מהלוח עולה כי רובן המוחלט של הבקרות (256 בקרות מתוך 259) שביצע מדור הכוונה מקצועית בשנים 2019 - 2021 התבצעו ביחידות המערך הפרוס.

(2) נוסף על היחידות במערך הפרוס, במסגרת מטה חטיבת הסייבר פועלות כמה יחידות מבצעיות בתחומי הפקת נתוני תקשורת, האזנות סתר ותקשורת בין מחשבים. מחלקת מענה מבצעי, שבמסגרתה פועלות היחידות המבצעיות בחטיבה, משמשת גורם מנחה מקצועי ליחידות החטיבה המבצעיות. אולם, הנחיית העבודה של חטיבת הסייבר אינה דורשת ביצוע פיקוח ובקרה בחלק מיחידות החטיבה, וממילא אינה מגדירה גורם האחראי לביצוע פיקוח ובקרה ביחידות אלה.

בשנת 2021 לא בוצעו כלל בקרות של מחלקת מענה מבצעי על מדורי המחלקה. מדור שליטה מבצעית, הכפוף למחלקת מענה מבצעי, ביצע 29 בקרות במרכז השליטה (משל"ט) ושלוש בקרות במוקד הטכנו-סיגינטי. יצוין כי עד לשנת 2018 נעשתה בקרה חודשית במוקד הטכנו-סיגינטי לבחינת מדגם של עמדות ההאזנה שהועלו לראשונה באותו החודש²⁹⁵. כמו כן מדור הכוונה מקצועית ביצע בשנים 2019 - 2021 שלוש בקרות מקצועיות על יחידות מבצעיות של החטיבה (ראו בלוח לעיל).

במטה חטיבת הסייבר פועלות יחידות מבצעיות שעוסקות בתחומי נתוני תקשורת, האזנות סתר ותקשורת בין מחשבים, זאת לצד הפעילות בתחומים אלה המתקיימת במערך הפרוס (תחנות משטרה, ימ"רים²⁹⁶, להב 433²⁹⁷ ויחידות מבצעיות מרחביות²⁹⁸). היחידות המבצעיות עוסקות בתחום הרגיש ביותר בנוגע לביצוע האזנות סתר ולשימוש בנתוני תקשורת. נמצא כי מטה חטיבת הסייבר כמעט שלא ביצע בקרות על פעילות היחידות המבצעיות בחטיבת הסייבר בתחומים האמורים (למעט שלוש בקרות). בפועל, כמעט כל הבקרות של המשטרה בתחום זה נעשו בנוגע לפעילות המתקיימת במערך הפרוס. כמו כן נמצא כי הנחיית החטיבה בנושא פיקוח ובקרה אינה כוללת הוראה המחייבת ביצוע פיקוח

כך, ההנחיה קובעת כי גורמים מקצועיים ופיקודיים של יחידות השטח והמערך הפרוס בתחומי הסיגינטי-סייבר יערכו גם הם בקרות ביחידות שלהם.

נתוני תקשורת ומחקרי תקשורת, האזנות סתר, יחידות השטח הפרוסות, תקשורת בין מחשבים.

נבחנה התאמה בין צו בית המשפט שניתן לבין הפרטים בטופס ייעודי, וקיום אישורים נדרשים בצו בית המשפט.

ימ"ר - היחידה המרכזית בכל מחוז משטרת לטיפול בפשיעה חמורה.

להב 433 - היחידה הארצית לטיפול בפשיעה חמורה.

יחידות מבצעיות בתחומי השימוש בנתוני תקשורת וביצוע האזנות סתר הפרוסות במחוזות ובמרחבים ונותנות מענה מקצועי בתחומים אלו לפעילות החקירות והמודיעין של יחידות המשטרה במרחב ובמחוז.

294

295

296

297

298

ובקרה על היחידות המבצעיות בחטיבה, למעט הוראה המתייחסת לבקרה על המשל"ט והמוקד הטכנו-סיגינטי.

המשטרה מסרה בתשובתה כי מדור הכוונה מקצועית מבצע בקרות למערך הפרוס ולא ליחידות המבצעיות של החטיבה בשל אילוצי כוח אדם. נוסף על כך, הוחלט על ידי פיקוד החטיבה כי בכל הנוגע ליחידות המבצעיות המיוחדות בחטיבה, הבקרות יבוצעו על ידי מפקדי היחידות. עוד מסרה המשטרה כי היא מייחסת חשיבות רבה לתהליכי פיקוח ובקרה בתחום הסיגינט סייבר, ולצורך כך מוסדו לאורך השנים תהליכי פיקוח ובקרה הדוקים. מדובר בבקרות הכוללות בחינת תהליכי עבודה, מערכות טכנולוגיות ובקרות פיקודיות נקודתיות. המשטרה הוסיפה כי בין השנים 2017 - 2021 בוצעו 236 בקרות במשל"ט במגוון נושאים שונים.

על חטיבת הסייבר לתקן את הנחיותיה כך שיכללו חובת פיקוח ובקרה גם על היחידות המבצעיות הפועלות בחטיבה ולבצע בקרות סדירות גם ביחידות אלה.

מהמשטרה נמסר כי במהלך שנת 2023 אישר ראש אח"ם תפיסת הפעלה של ענף מסוים. כחלק מהצורך בתהליכי פיקוח ובקרה מוגברים הוחלט על הסטת כמה משרות למדור הכוונה מקצועית. מהלך זה מאפשר מוטת שליטה רחבה בין היתר בהיבטי פיקוח ובקרה על המערך הפרוס וביחידות המבצעיות של החטיבה. לאחר איש המשרות יתחיל המטה ביישום המתווה החדש. כמו כן, בהתאם להמלצות דוח צוות מררי, חטיבת הסייבר גיבשה תפיסת הפעלה המסדירה את נושא הבקרה המקצועית והפיקודית על מפעילי המערכות הטכנולוגיות ביחידות המבצעיות של החטיבה: לכל אחת מהמערכות הללו יש הנחיה שבמסגרתה מפורטות פעולות הבקרה הנדרשות, הגורם האחראי לביצוען והנושאים המבוקרים. תפיסת הפעלה זו מיושמת משנת 2024.

ב. המעקב אחר תיקון הליקויים שעלו בבקרות

בהנחיית העבודה בנושא פיקוח ובקרה הוגדרה "ביקורת מעקב" כסוג נפרד של בקרה מהותית, ונקבע שהגורמים הממונים מקצועית יבצעו בקרות מעקב אחר תיקון ליקויים שהתגלו בבקרות קודמות. כמו כן נקבע שמעקב אחר תיקון הליקויים שהתגלו בבקרות יתבצע לאחר כחודשיים מקבלת מענה היחידה המבוקרת.

בינואר 2018, בישיבה בנושא בקרות באח"ם, עלה כי לא נעשה מעקב אחר תיקון הליקויים שהתגלו בבקרות, ובסיכום הישיבה הדגיש סגן ראש אח"ם את החשיבות הגבוהה של מעקב אחר תיקון ליקויים אלו. גם בסיכום בקרת ראש החטיבה לשנת 2020 נקבע במסגרת הפערים והנושאים לשיפור כי יש לוודא ביצוע של הפקת לקחים וטיפול בליקויים שהתגלו בבקרות המקצועיות והפיקודיות.

יצוין כי מדובר במעקב אחר ליקויים מהותיים הנוגעים לאיסוף מידע ונתונים סיגינטיים בתחומי נתוני תקשורת והאזנות סתר, ובהם בין היתר ליקויים הנוגעים לתהליך הגשת הבקשות לצווי בית משפט ולפירוט הנימוקים והמידע העומדים בבסיס הבקשות, כגון אי-הזנת היתרי האזנות סתר קודמים; הוצאת צווי האזנת סתר שלא לצורך אשר אינם ממומשים; היעדר תיעוד לפעולות תחקור של נתוני תקשורת; ואי-ביעור חומרי האזנות סתר כמחויב בחוק.

במאות בקרות שנעשו במהלך השנים על פעילות המשטרה בתחום שימוש בנתוני תקשורת וביצוע האזנות סתר עלו ליקויים רבים, חלקם מהותיים, הנוגעים בשלבי העבודה השונים לאיסוף מידע, להפקתו ולתיעודו. שלא בהתאם לנהלים, חטיבת הסייבר לא קיימה במשך השנים בקרות מעקב כדי לוודא כי הליקויים והממצאים שהתגלו בבקרות אכן תוקנו. נמצא כי במקרה יחיד, בשנת 2021, שבו עשתה חטיבת הסייבר בקרה לבחינת תיקון הליקויים

שעלו בבקרה קודמת בתחום האזנות סתר²⁹⁹, למעט ליקוי אחד, כל הליקויים שהתגלו בבקרה הקודמת לא תוקנו (בשישה מתוך שבעה תחומים לא תוקנו הליקויים).

בתשובת המשטרה נמסר כי על פי הפקודות והנהלים של המשטרה יש לבצע בקרה אחת לשנה בכל יחידה. לעיתים ביצע מטה חטיבת הסייבר ביחידות כמה בקרות בשנה בנוגע לאותן סוגיות. לעמדת המשטרה, עצם הביצוע של בקרות חוזרות ונשנות מהווה הלכה למעשה מעקב לתיקון הליקויים שעלו בפעם הקודמת. זאת ועוד, במסגרת הבקרות מועברים ליחידות כלל הליקויים שנמצאו כדי שהן יטפלו בהם ויתקנו אותם, ואחריות זו מוטלת על מפקד היחידה המבוקרת. נוסף על כך, במסגרת גיבוש תוכנית הבקרות השנתית מובאים בחשבון התובנות והליקויים שעלו בבקרות הקודמות בנוגע ליחידות המבוקרות.

אין חולק על חשיבות כלל הפעולות שמבצעת המשטרה לצורך הטיפול בליקויים שעולים בבקרות הפנימיות. עם זאת, תהליך של פיקוח ובקרה שאין בו מעקב אחר תיקון הליקויים - שהוגדר בהנחיית המשטרה כבדיקה נפרדת, הוא תהליך חסר. על חטיבת הסייבר לבצע בקרות מעקב באופן קבוע ושוטף, כנדרש בנהלים, לבחינת תיקון הליקויים שהתגלו בבקרות הקודמות על ידי יחידות השטח.

ג. בחינת עומק של בקרות על השימוש בנתוני תקשורת ועל ביצוע האזנות סתר ותיעודן

במסגרת הביקורת נבחנו לעומק שתי בקרות: בקרה אחת שנעשתה בתחום נתוני תקשורת במערך הפרוס, ובקרה נוספת שנעשתה בתחום האזנות סתר ביחידה מבצעת של חטיבת הסייבר. להלן הפרטים.

(1) הבקרה על מימוש נתוני תקשורת על ידי יחידות השטח

חטיבת הסייבר החליטה לבזר את המימוש³⁰⁰ של חלק מההיתרים המינהליים³⁰¹ להפקת נתוני תקשורת ליחידות השטח. כחלק מתהליך הביזור קבעה החטיבה כי תיעשה בקרה שבועית על ההיתרים המינהליים שמומשו ביחידות השטח לאחר כניסת ההנחיה לתוקפה. כן נקבעו בקרות נוספות שיעשו בעלי תפקידים בחטיבה בנושא.

בחודשים דצמבר 2020 עד אוגוסט 2021 ביצעה חטיבת הסייבר כ-30 בקרות³⁰², ובהן נבחנו 359 היתרים מינהליים לקבלת נתוני תקשורת שבהם יחידות השטח קיבלו את הנתונים ותחקרו אותם. במסגרת הבקרות נבחנו הנושאים האלה: התאמה של הבקשה להיתר המינהלי ולצורך המבצעי³⁰³; שימוש מידתי בהיקף נתוני התקשורת שהתבקשו³⁰⁴; ותיעוד של כלל הפעולות שבוצעו במסגרת הקבלה והתחקור של הנתונים כנדרש ביומן המסמכים. בשני הנושאים הראשונים שבחנה החטיבה - התאמה לצורך

²⁹⁹ הבקרה שנעשתה בשנת 2020 בחנה את תחום האזנות הסתר באחת מיחידות השטח, והיא העלתה ליקויים חוזרים בכל הצווים שנבדקו. ואלה הנושאים שנבדקו: אופן כתיבת הנימוקים בבקשות לצו בית משפט; פירוט ששת השיקולים הנדרשים להיבחן; רישום מספר תיק בית משפט וחומתם שופט על צו האזנת הסתר; סריקת הנספחים והאסמכתאות שהוצגו לשופט; דוח הכולל את הגורמים שלהם הועברו מידעים מתוך תיק האזנת הסתר; אופן הסיווג והמיון של השיחות שהוקלטו; ואופן זיהוי הדוברים. בכל הצווים שנבדקו נמצאו ליקויים בכל אחד מהנושאים שנבחנו בבקרה. הליקוי היחיד שתוקן הוא אופן זיהוי הדוברים.

³⁰⁰ מימוש היתר מינהלי משמעו הטיפול בקבלת נתוני התקשורת ותחקור הנתונים המתקבלים לשם קבלת תובנה מודיעינית, חקירתית או מבצעית. המימוש מבזר כאשר מדובר בעילות של מניעת פשע או גילוי מבצע פשע. מימוש היתרים במקרים של הצלת חיים נעשה באופן בלעדי במש"ט.

³⁰¹ כפי שהורחב בנושא שימוש המשטרה בנתוני תקשורת, היתר מינהלי הוא היתר לקבלת נתוני תקשורת הניתן על ידי קצין מוסמך כאשר אין שהות מספיקה לצורך פנייה לבית המשפט לקבלת צו שיפוטי לקבלת נתוני תקשורת. ההיתר יכול להינתן לצורך אחת העילות האלה: הצלת חיי אדם, מניעת ביצוע או גילוי מבצע עבירה מסוג פשע.

³⁰² מרבית הבקרות בחנו פרק זמן של שבוע שבו ההיתרים המינהליים מומשו על ידי יחידות השטח, אך כמה מהבקרות בחנו פרק זמן ארוך יותר - עד חודש ימים.

³⁰³ בבחינת ההתאמה לצורך המבצעי נבחנו נימוקי הבקשה להיתר מינהלי ובהתאם פעולות התחקור (ככל שהיו), וכן נבחנת התאמת סוגי המידע ופרקי הזמן שהתבקשו לצורך המבצעי ולהנחיית העבודה.

³⁰⁴ בבחינת מידתיות השימוש נבחנת גם קבלת אישורים בהתאם להנחיית העבודה.

המבצעי ומידתיות השימוש - קבעה החטיבה כי ככלל, ממצאי הבקורות היו תקינים למעט מקרים ספורים. בנוגע לנושא התייעוד קבעה החטיבה כי ב-130 מתוך 359 היתרים (כ-36%) חסר תיעוד מלא ותקין העונה לדרישות הנוהל.

למשל, החטיבה מצאה בבקורות היתרים שבהם לא היה ביחידות השטח מסמך תיעוד להיתר שניתן, או היתרים שלא תועדה בהם שורה ארוכה של נתונים. עם זאת יצוין כי התייעוד של פתיחת היתר מינהלי ממשך להתבצע במשל"ט אשר מנהל בין היתר את התייעוד של נסיבות האירוע, שעת קבלת הדיווח עליו ואישור פתיחתו על ידי קצין מוסמך (ראו לעיל).

חטיבת הסייבר קבעה בנוהל כי קיים צורך מוגבר בתייעוד של כלל היעדים שנכללים בהיתר המינהלי והפעולות המבוצעות במסגרתו לקבלת נתוני תקשורת. מבקרה שעשתה החטיבה בשנת 2021 על מימוש ההיתרים המינהליים בידי יחידות השטח עלה כי ב-36% מההיתרים (130 היתרים מתוך 359) חסר מידע מלא ותקין לגבי שורה של תחומים, לרבות מקרים שבהם לא נמצא ביחידות השטח מסמך המתעד את עצם מתן ההיתר המינהלי לקבלת נתוני תקשורת; מקרים שבהם לא נמצא דיווח המתעד את הקשר בין היעדים שלגביהם התבקשו נתוני התקשורת ובין האירוע שלגביו ניתן ההיתר; וכן מקרים שבהם לא נמצא דיווח המתעד את כל היעדים שהמטרה קיבלה את נתוני התקשורת שלהם.

המטרה הסבירה בתשובתה כי הבקורות הנזכרות נוגעות לאישור קצין מורשה לקבלת נתונים מסוימים בהיתר מינהלי והסבר קצר על נחיצות הנתונים. אומנם בבקורות שצוינו היה חסר דיווח המתעד את כל היעדים שהמטרה קיבלה את נתוני התקשורת שלהם אך מדובר בליקוי מינורי יחסית.

בהיעדר דיווח מלא ותקין המתעד את ההיתרים המינהליים ובכלל זה פרטי היעדים, לא מתאפשרת בחינה ממשית של עמידת המטרה בהוראות החוק והנוהל שהיא קבעה המטרה בנוגע לכך. כמו כן, במקרה בו ביקשה המטרה להוסיף עוד נתונים להיתר המינהלי, לא תמיד ניתן לקבוע בוודאות את תקינותו של הצורך המבצעי להוספה זו ואת העמידה בקריטריון המידתיות להוצאת ההיתר מינהלי.

על חטיבת הסייבר להקפיד על תיעוד מלא של כלל המידע הרלוונטי להיתרים המינהליים, אישורם והשימוש בהם. כמו כן עליה להמשיך לבצע בקורות על יחידות השטח כדי לוודא שהן פועלות בהתאם לדרישות החוק ולנוהלי החטיבה. נוסף על כך מוצע לחטיבה לעשות התאמות טכנולוגיות במערכות הרלוונטיות שבהן מתבצע תיעוד של היתרים מינהליים ומימוש ההיתרים לקבלת נתוני תקשורת כך שכל השדות שבהם נדרש תיעוד הכרחי יהיו שדות חובה. כך, אם היחידה לא תמלא שדה מסוים, המערכת תחסום את האפשרות של מימוש בקשה לקבלת נתוני תקשורת, וכן יהיה ניתן להוציא באופן מקוון ושוטף דוחות בנוגע להיתרים חריגים.

המטרה ציינה בתגובתה כי היא מבצעת שינויים טכנולוגיים באופן שוטף לטיוב תהליך הטיפול באירועי חירום, ובהם בין היתר הזנת נתוני ההיתרים המינהליים במערכת הממוחשבת לניהול צווים חלף טבלה חיצונית ידנית ויצירת ממשק בין מערכת ניהול הצווים ובין מערכת התחקור בנוגע למושא ההיתר.

(2) הבקרה בתחום האזנות סתר

הצס"ם הארצי בחטיבת הסייבר פועל מול יחידות השטח השונות³⁰⁵ בתחום האזנות סתר ותקשורת בין מחשבים הן כגורם מטה מקצועי והן כגורם מטה תפעולי-מבצעי, והוא

מרכז את הפעלת הכלים הטכנולוגיים הרגישים ביותר מהבחינה המודיעינית ומהבחינה המבצעית-טכנולוגית בתחום זה. בשל רמת הרגישות הגבוהה של הכלים והחיסיון המוטל על הפעלתם, חלק מכלים אלו לא בוזרו ליחידות השטח ולמחלקי הפקת השמע במחוזות. חטיבת הסייבר הגדירה באמצעות כמה נהלים והנחיות עבודה את הדרישה המוגברת לתיעוד ולבקרה של שלבי העבודה השונים בתהליך הפעלת כלים אלו.

בדצמבר 2017 ביצע מטה חטיבת הסייבר בקרה בצס"ם הארצי אשר התמקדה בשלבי העבודה שמבצעים מפקי הצס"ם הארצי. הבקרה התמקדה בחמישה תיקי האזנת סתר שטופלו בצס"ם הארצי ובחנה את התיקים ביחס לכלל הנושאים השונים בשלבי תהליך העבודה.

משרד מבקר המדינה מציין לחיוב את הבקרה המעמיקה שביצעה חטיבת הסייבר בשנת 2017, אשר בחנה את תהליך העבודה בתחום האזנות הסתר על מרכיביו השונים ואת תהליך הפקת התוצרים, וכן בחנה את עמידת הצס"ם הארצי בדרישות הקבועות בנהלים ובהנחיות שקבעה חטיבת הסייבר³⁰⁶.

יצוין כי בשנים 2018 - 2021 ריכוז הצס"ם הארצי נתונים בסיסיים על כל אחת מעמדות האזנות הסתר שהוא הפעיל, כגון היחידה שהזמינה את האזנת הסתר; היעד להאזנה; המספר הפנימי של העמדה; המספר הפנימי של צו בית המשפט; תוקף הצו; והערות. אף שהחטיבה נהגה לכנות פעולות אלו 'בקרות', הרי שבפועל בנוגע למרבית העמדות הצס"ם הארצי הציג בדיווח רק את הפרטים האינפורמטיביים לגבי העמדה. גם כאשר נמצאו ליקויים חמורים ויסודיים, כגון משיכת מידע האסור לאיסוף על פי חוק - הם צוינו בצורה מינורית, ללא התייחסות למשמעות הליקוי, כיצד נגרם, מה השפעותיו ומה נדרש כדי לתקן את המצב.

הצס"ם הארצי מבצע את הפעילות הרגישה ביותר בתחום האזנות סתר. נמצא כי הבקרות שקיימה חטיבת הסייבר בשנים 2018 - 2021 לגבי הפעילות של הצס"ם הארצי לא היו מעמיקות ומשמעותיות שכן הן כללו בעיקר איסוף של נתונים אינפורמטיביים לגבי ההפעלה של עמדות האזנות סתר. במקרה יחיד, בדצמבר 2017, נעשתה בקרה ממשית שבחנה את כל שלבי תהליך העבודה ואת עמידת הצס"ם הארצי בנוהלי החטיבה. זאת ועוד, במסגרת בקרות אלו לא הייתה התייחסות משמעותית לפערים יסודיים שעלו בהן, כגון איסוף חומרים האסורים לאיסוף על פי חוק.

מוצע כי חטיבת הסייבר תקבע מתודולוגיה שתבטיח קיום בקרות מעמיקות ומשמעותיות על פעילות הצס"ם הארצי בכל הנוגע לתהליך האזנות הסתר על מרכיביו השונים, לתהליך הפקת התוצרים, הצדקת הפעלת הכלים ומידת היעילות והאפקטיביות של השימוש בהם. לצורך כך ניתן להתבסס על הבקרה המעמיקה שנעשתה בסוף שנת 2017. כמו כן על חטיבת הסייבר לקבוע נוהל לטיפול מוקפד בליקויים יסודיים שעלו בבקרות, כגון איסוף מידע ונתונים האסורים לאיסוף לפי החוק.

המשטרה מסרה בתשובתה כי עם תחילת השימוש במערכת להאזנה לתקשורת בין מחשבים אכן לא נערכו בקרות טכנולוגיות בנושא הפעלת המערכת. במהלך שנת 2023 עודכנה הנחיית העבודה הרלוונטית לצס"ם הארצי, המסדירה את תהליך העבודה של הפקת התוצר לרבות תחום הפיקוח והבקרה, וכן גובשה מתודולוגיה חדשה לנושא הפיקוח והבקרה בשלוש רמות שונות: בקרות פיקודיות; בקרות מקצועיות; ובקרות טכנולוגיות. נוסף על כך נכתבו הנחיות למפעילי המערכות הטכנולוגיות, אשר מסדירות בין היתר את נושא הבקרה הטכנולוגית והפיקודית על מפעילי המערכות הטכנולוגיות,

הבקרה שבוצעה בדצמבר 2017 בחנה את שלבי העבודה המבוצעים בצס"ם הארצי לצורך האזנות סתר לתקשורת בין מחשבים. נבחנו שלבי העבודה וכן 12 נושאים נוספים. בכל אחד מהשלבבים המוזכרים נבחנו בין היתר (בהתאם לשלב) רכיביו השונים של השלב, האישיורים הנדרשים בו, התיעוד הנדרש בו, הדיווחים ועוד.

כך שכיום לכל אחת מהמערכות הקיימות יש הנחיה שבמסגרתה מפורטים הבקרה, הגורם האחראי לביצועה והנושאים המבוקרים.

4.3 בקרת המפקד - ראש חטיבת הסייבר

במסגרת פקודות המטה הארצי נקבעה חובת המפקד לבצע בקרה שנתית בכל אחת מהיחידות הכפופות לו במישרין³⁰⁷. בבקרת המפקד נבחנים התנהלות היחידה, מימוש הנהלים והיבטי משאבי אנוש. חשיבותה של בקרת המפקד השנתית נובעת בין היתר מכך שהיא בוחנת את תיקון הליקויים מהבקרה הקודמת. פעמים רבות כוללת בקרת המפקד השנתית את סיכום שנת העבודה האחרונה, ומוצגים בה גם המטרות והיעדים המרכזיים לשנת העבודה הבאה.

בקות ראש חטיבת הסייבר, האמורות להיעשות אחת לשנה על פעילות החטיבה, רלוונטיות לתחומי האזנות סתר והפקת נתוני תקשורת שהן פעילויות ליבה של חטיבת הסייבר. נמצא כי בשנים 2018 - 2022 (כולל) לא נעשתה בחטיבת הסייבר בקרת ראש החטיבה למעט בקרה אחת בשנת 2020³⁰⁸.

על ראש חטיבת הסייבר להקפיד על ביצוע הבקרה השנתית שהוא מחויב לבצע על פי פקודת המטה הארצי ולוודא את תיקון הליקויים שנמצאו במסגרתה. כמו כן מומלץ שראש החטיבה יבחן במסגרת הבקרה השנתית את עמידת החטיבה ביעדים ובמטרות שהוגדרו לשנה זאת.

מהמטרה נמסר כי היא מקבלת את עמדת הביקורת בעניין זה.

4.4 בקרות אבטחת מידע

א. בקרת אבטחת המידע והשימוש במאגרי נתוני תקשורת

חוק נתוני תקשורת מתיר למשטרה להחזיק בשני מאגרי מידע: מאגר הבעלויות ומאגר האנטנות.

תקנות מאגרי נתוני תקשורת קובעות כי מנהל המאגר יבצע פעולות פיקוח ובקרה מזמן לזמן ולפחות אחת לשלושה חודשים בין השאר בנושאים האלה: אופן החזקת המידע שבמאגר ואבטחת המידע האגור בו; הבטחת השימוש במאגר רק למטרות האמורות בחוק; אבטחת גישה למאגר רק על ידי מורשי הגישה; דרכי עדכון המידע הכלול במאגר ומועדי העדכון; הבטחת תיעוד השימוש במידע שבמאגר ואפשרות אחזור המידע הנוגע לשימוש במידע כאמור בתקנות.

נוסף על הבקרות שמנהל המאגר מחויב לבצע כאמור, התקנות קובעות כי מערכות המחשוב שבהן יוחזקו המאגרים יכללו בין היתר כלי בקרה מקוונים³⁰⁹. במטרה מתקיים תהליך תיעוד אוטומטי של כלל קובצי המידע המתקבלים במאגרים ושל כל שאילתה שמבצעים המשתמשים. כמו כן, קיימת בקרה מונעת המבוצעת אוטומטית, כך שהגישה למאגרים אפשרית רק למורשי גישה הרשומים במערכת ניהול ההרשאות של המשטרה. עוד מתקיימת

307 פקודות משטרת ישראל של המפקח הכללי, פקודת מטה ארצי מס' 11.03.07 בנושא "בקרת מפקדים", בתוקף מ-14.1.08.

308 בשנים 2014 - 2017 נעשו בקרות רח"ט סייבר מפורטות על כלל החטיבה, ובשנים 2018 - 2019 נערכו מסמכי ריכוז ממצאים וליקויים שעלו בבקרות פנימיות של מטה חטיבת סייבר בתחומי האזנות סתר, נתוני תקשורת ועוד. במסגרת בקרת רח"ט הסייבר בשנת 2017 נבדקו בין היתר הנושאים האלה: עיקרי הממצאים מהבקרה השנתית הקודמת; כוח האדם בחטיבה (התקן מול המצבה); נושאי תחבורה (רכבים); היבטי בטיחות; אבטחת המידע בחטיבה; טיפול החטיבה בחסיונות; תחום הייעוץ המשפטי לחטיבה; ממצאים עיקריים בפילוח לפי מחלקות ומדורים, תוך התייחסות למהלכים המשמעותיים שבוצעו ביחידות אלה. סיכום הבקרה של הרח"ט כלל הצבת ערכי פעילות לחטיבה וכן סיכום והנחיות מקצועיות לביצוע בתחומים האמורים לעיל ולכלל המחלקות והמדורים בחטיבה, והצבת יעדים ליחידות השונות. כמו כן נקבעו יעדים כלליים לחטיבה, עקרונות וכיווני פעולה.

309 תקנה 5 לתקנות מאגרי נתוני תקשורת.

בקרה על אבטחת המידע האגור היות שהמאגרים עצמם מאוחסנים בשרתים הנמצאים במתקן מאובטח, והם כוללים מעטפת הגנה טכנולוגית.

חטיבת הסייבר קבעה בנוהל את החובה לביצוע פעולות פיקוח ובקרה על השימוש במאגרי נתוני התקשורת שמחזיקה המשטרה אחת לרבעון לפחות (זאת ללא תלות בהפעלת הבקורות המקוונות).

נמצא כי בשנים 2017 - 2022 המשטרה לא קיימה חלק מהפעולות הנדרשות לפיקוח ובקרה בנוגע לאבטחת המידע של מאגר הבעלויות ומאגר האנטנות כמתחייב בתקנות מאגרי נתוני תקשורת. המשטרה הסתפקה בתיעוד אוטומטי של הפעולות המבוצעות במאגרי המידע הללו בלי לבצע בקרה בפועל בתחומים שונים, כפי שקובעות התקנות.

למשל, בבקרה שערכה חטיבת הסייבר במאי 2022 נעשתה בקרה מדגמית ידנית לבחינת אופן השימוש במאגר בעלויות, וצוין בה כי אין הקפדה על הזנת שדה "שיוך הבקשה", וכי "הימנעות ממילוי השדות הדרושים מונע אפשרות בדיקה ועלול להחשיד אותם". יוצא אפוא כי בשל פערים באופן הזנת המידע במאגר, לא ניתן היה לבצע בדיקות עומק ולאחר מקרים שבהם עולה חשש לביצוע שימוש לרעה במאגר.

המשטרה מסרה בתגובתה כי קיימים הליכי בקרה אוטומטיים במאגרי המידע הללו, והיא חולקת על עצם הקביעה שנדרשת בקרה נוספת. מנגנונים אלו שפותחו על ידי המשטרה יש בהם כדי להחליף את פעולות הפיקוח והבקרה שנקבעו בתקנות ולהבטיח מעל לכל ספק ואף יותר מכך, כי החובות שהוטלו על מנהל המאגר בתקנות מתקיימות באופן אוטומטי ומתמשך.

התקנות מחייבות ביצוע בקרות על אבטחת הגישה למאגרי המידע רק על ידי מורשים וכן על השימוש החוקי במאגרים ועל עדכניותם. תיעוד הפעולות באמצעות כלי בקרה מקוונים אינו נותן מענה שלם לחובות הפיקוח והבקרה המוטלות על המשטרה בהתאם לקבוע בתקנות. על חטיבת הסייבר לעמוד בדרישות התקנות ולבצע גם פעולות פיקוח ובקרה מדגמיות מזמן לזמן ולפחות אחת לשלושה חודשים.

ב. בקרת הרשאות הגישה למאגרי המידע ולמערכות

נוהל אח"ם בנושא הרשאות גישה למערכות מחשוב של האגף³¹⁰ מתווה את העקרונות לגישה למערכות הנזכרות בנוהל ולהגדרת בעלי התפקידים הרשאים לקבלה; קובע את הליך הטיפול בבקשות למתן הרשאה ורמת הרשאה; ומגדיר את הגורמים האחראים לביטול הרשאות של מורשים שעברו לתפקיד אחר. בעלי התפקידים השונים במשטרה משתמשים במערכות אלה על פי הגדרת תפקידם וסיווגם הביטחוני. המשטרה מנהלת את הרשאות הגישה למערכותיה באמצעות מערכת מרכזית לניהול הרשאות, וכל משתמש מוגדר על פי התחום, התפקיד, העיסוק והפרופיל שלו באופן המקנה לו הרשאות לפעולות בהתאם לרמת היחידה שבה הוא משרת. יצוין כי הרשאת משתמש יכולה להיות מורכבת מכמה פרופילים.

הנוהל מתייחס לשתי מערכות מרכזיות של חטיבת הסייבר: מערכת ניהול צווים ומערכת תחקור נתוני תקשורת. על פי הנוהל, במקרים של מעבר משתמשים מתפקידם בחטיבת הסייבר לתפקיד אחר בארגון, באחריות בעל הרשאה ומפקדו להעביר בקשה להסרת הרשאת הגישה למערכת. נוסף על כך, חטיבת הסייבר קבעה מי הם בעלי התפקידים השונים בכלל מערך האח"ם הנדרשים לקבל הרשאות גישה למאגרי המידע ולמערכות של החטיבה.

עוד נקבע בנוהל כי מדור מחשוב אח"ם נדרש לנהל את מתן ההרשאות של כל אחת מהמערכות הנזכרות, זאת בכפוף לסיווג הביטחוני של המשתמש במערכת ולאישור הגורם המקצועי של המשתמש. במסגרת זאת החטיבות באח"ם מעבירות למדור את בקשותיהן למתן הרשאות

310 הנוהל עוסק בחמש מערכות מחשוביות באח"ם: מערכת אחת בחטיבת המודיעין, שתי מערכות בחטיבת החקירות ושתי מערכות בחטיבת הסייבר. יצוין כי הנוהל אינו מתייחס ליתר מערכות חטיבת הסייבר.

ולהסרתן במידת הצורך. המדור מבצע בקרה על הבקשות המועברות אליו ובדיקה אם הן עומדות בנהלים ובקריטריונים הרלוונטיים³¹¹. אם הבקשה תקינה, מדור מחשוב אח"ם מעדכן את ההרשאות במערכת ניהול ההרשאות המשטרית. המדור גם מבצע בקרה על יחידות המשטרה לבחינת מורשי הגישה למערכות המחשוב של אח"ם. לעומת זאת, בכל הנוגע למתן הרשאות למערכות חטיבת הסייבר לתפקידן חדש או בעת מעבר תפקיד, תהליך מתן ההרשאות שונה וכולל את השלבים האלה: מילוי טופס ייעודי בנוגע לתפקידן והצהרת המפקד כי הזהיר אותו באזהרת ביטחון מידע. לאחר מכן מועברת הבקשה על ידי המפקד הישיר של התפקיד לגורם הרלוונטי במדור הכוונה מקצועית, והוא בוחן את המסמכים והבקשה. אם הבקשה אושרה, היא מועברת לקצין המחשוב באח"ם לשם הגדרת ההרשאות במערכת ההרשאות. יוצא אפוא כי מדור מחשוב אח"ם מקבל ממדור הכוונה מקצועית את הבקשות למתן הרשאות גישה או לעדכון ומבצע את עדכון ההרשאות בהיבט הטכני, ללא בחינת הבקשות לגופן וללא בחינה של עמידת הבקשות המופנות אליו בנהלים שנקבעו בעניין הרשאות הגישה.

בדיון שהתקיים בנובמבר 2018 נקבע כי מדור הכוונה מקצועית יפיק מפעם לפעם רשימה של כלל המשתמשים במערכת לניהול צווים בחלוקה לרמות הרשאה לשם ביצוע בקרה בנושא.

להלן פירוט הבקורות הנושאות שביצעה חטיבת הסייבר בנושא הרשאות גישה למערכותיה³¹²:

(1) בשנת 2015 בוצעה בחטיבת הסייבר בקרה נושאת לבחינת מורשי הגישה למאגר האנטנות לצורך הסרת הרשאות של מורשי גישה שאינן נדרשות עוד.

(2) בשנת 2016 בוצעה בחטיבת הסייבר בקרה נושאת לבחינת מורשי הגישה למאגר הבעלויות לצורך הסרת הרשאות של מורשי גישה שאינן נדרשות עוד. ממצאי הבקרה העלו כי יש להסיר את הרשאות הגישה למאגר הבעלויות לכ-23% ממורשי הגישה (40 מתוך 176).

(3) בשנת 2022 בוצעה בחטיבת הסייבר בקרה נושאת לבחינת כלל מורשי הגישה בארבע מערכות מרכזיות של החטיבה לצורך בחינת התאמת ההרשאות לתפקיד של מורשי הגישה והסרת הרשאות שאינן נדרשות עוד. ממצאי הבקרה העלו כי מתוך 4,067 מורשי גישה בארבע המערכות, הרשאות הגישה ל-567 ממורשי הגישה אינן תואמות ומעודכנות ויש לשנותן. נוסף על כך עלה כי יש להסיר את הרשאות הגישה למערכות ל-649 ממורשי הגישה. בסך הכול נדרשו שינוי או הסרה של הרשאות הגישה לכ-30% ממורשי הגישה (1,216 מתוך 4,067)³¹³.

נמצא כי נוהל אח"ם אינו קובע הנחיות המחייבות ביצוע פעולות פיקוח ובקרה על הרשאות הגישה למערכת ניהול צווים ועל מערכת תחקור נתוני התקשורת, ואף אינו מגדיר את הגורמים שעליהם מוטלת האחריות לביצוע הפיקוח והבקרה. בהיעדר חובה לביצוע הבקורות, מדור מחשוב אח"ם אינו מבצע בקורות בנושא מורשי הגישה למערכות הסייבר. המדור נוהג לקבל בקשות למתן הרשאות גישה של משתמשים או לעדכון, והוא מעדכן את ההרשאות בהיבט הטכני, ללא בחינת הבקשות לגופן וללא בחינה של עמידת הבקשות בנהלים שנקבעו בנושא.

³¹¹ בכל בקשה למתן הרשאות נדרשת היחידה לציין שלושה קריטריונים: פרופיל, תפקיד ועיסוק, ושילוב שלוש הקריטריונים מאפשר בחינת התאמה בין הגדרות הנוהל לגבי מורשי הגישה למערכות לבין הבקשה שהגישה היחידה.

³¹² יצוין כי באופן שוטף, בעת כניסת תפקידן לתפקיד או בעת מעבר תפקיד וכן במסגרת בקורות מקצועיות לצווים, בקורות מקצועיות למחלקים ובקורות פיקודיות לתפקידנים - נבחנת גם התאמת ההרשאות לתפקידן.

³¹³ נמצאו מקרים שבהם הפרופיל הספציפי לא התאים לעיסוק של השוטר. לדוגמה, חלק מהשוטרים קיבלו הרשאה חסרה לפעולות שהם מורשים להן על פי העיסוק שלהם. נוסף על כך נמצאו משתמשים אשר נדרש להסיר את ההרשאות שלהם בשל שינוי תפקיד או פרישה מהארגון.

המשטרה מסרה בתגובתה כי לנוכח רגישות המידע המצוי במערכות השונות של חטיבת הסייבר נקבע כי הגורם הבלעדי לקביעת הרשאות בתחום הסייבר והסייבר הוא מדור הכוונה מקצועית, האמון על מתן הרשאות לתפקידנים בנוגע לכל מערכת ובנוגע לסוגי המידע השונים בתוך המערכת הספציפית. לאחרונה הוחלט כי גם תהליך יישום הגדרת הרשאות במערכת הרשאות יבוצע על ידי מדור הכוונה מקצועית ולא על ידי מדור מחשוב אח"ם.

עוד נמצא כי חטיבת הסייבר אינה מבצעת בקרות רציפות ייעודיות לבחינת כלל מורשי הגישה למערכות ולמאגרים לצורך הסרת הרשאות שאינן נדרשות עוד. היעדר בקרה מתמדת להסרת מורשי גישה שהרשאתם אינה הכרחית עוד מאפשר פגיעה בפרטיות בהיקף נרחב ביותר. בבקרה שביצעה חטיבת הסייבר בשנת 2016 לצורך הסרת הרשאות של מורשי גישה שאינן נדרשות עוד נמצא כי יש להסיר את הרשאותיהם של כ-23% ממורשי הגישה למאגר הבעלויות. בבקרה שביצעה חטיבת הסייבר בשנת 2022 לבחינת הרשאות הגישה לארבע מערכות מרכזיות של החטיבה נמצא כי יש להסיר או לשנות את הרשאות לכ-30% ממורשי הגישה.

מהמשטרה נמסר כי היא מבצעת בקרה בנושא הרשאות הגישה למערכות בעת ביצוע בקרות מקצועיות (נושאות ותהליכיות) ופיקודיות המבוצעות באופן שוטף ותדיר. למשל, במסגרת בקרה מקצועית לצווי נתוני תקשורת נבחן גם מיהו התפקידן שטיפל בצו בכל שלב ואם הוא בעל הרשאה מתאימה. אם נמצא כי הרשאות התפקידן למאגרים אינן תואמות את תפקידן, מתבצע תיקון מיידי.

מאגרי המידע של חטיבת הסייבר כוללים מידע אישי רגיש על כלל אזרחי מדינת ישראל, ואף על פי כן נמצאו פערים בתחום בקרת הרשאות הגישה למערכות מידע מרכזיות של החטיבה - מערכת ניהול צווים ומערכת תחקור נתוני התקשורת, בנוגע להסרת הרשאות הגישה שאינן נדרשות עוד. בקרה מדגמית הנערכת אגב בקרות מקצועיות או פיקודיות אינה בוחנת באופן שיטתי את הרשאות של כלל המשתמשים במערכות אלה. זאת ועוד, משלוש הבקורות הנושאות שערכה חטיבת הסייבר בנושא הרשאות גישה למערכותיה עלה כי יש לבחון נושא זה בצורה שיטתית ותכופה יותר.

על חטיבת הסייבר לבצע בקרות ייעודיות סדירות וקבועות לשם בחינת הליך מתן הרשאות למאגרי נתוני תקשורת ולשם הסרת הרשאות למאגרים ממורשי גישה שהרשאתם אינה נדרשת עוד.

ביצוע האזנות סתר ושימוש בנתוני תקשורת הן סמכויות הכרחיות למשטרה לצורך מילוי תפקידיה בעולם טכנולוגי ולמאבקה בפשיעה. עם זאת, הפגיעה העלולה להיגרם בזכויות יסוד היא רחבה ועמוקה ונוגעת לאורחות חייהם ולפרטיותם של ישראלים רבים. החובה לקיים פיקוח ובקרה על פעולות המשטרה בכל הנוגע לשימוש בנתוני תקשורת ולביצוע האזנות סתר נקבעה בחקיקה ובתקנות שהותקנו מכוחה. חשיבות הבקורות בזיקה לתחום פעילות זה מקבלת משנה תוקף לנוכח העובדה כי מאגרי המידע של חטיבת הסייבר כוללים מידע אישי רגיש על כלל אזרחי מדינת ישראל.

פרק זה העלה פערים משמעותיים בנוגע לפעולות הבקרה שמקיימת המשטרה על פעילותה בתחום רגיש זה:

א. כמעט שלא בוצעו בקרות על פעילות היחידות המבצעות בחטיבת הסייבר אף שהן אלה שמקיימות את הפעילות הרגילה והמורכבת ביותר בתחום זה. כמו כן בקרות שהתקיימו על פעילותה של יחידה מבצעית (צס"ם ארצי) שמבצעת פעילות רגילה ביותר בתחום האזנות הסתר לא היו מעמיקות ומשמעותיות.

- ב. חטיבת הסייבר כמעט שלא קיימה במשך השנים בקרות מעקב כדי לוודא כי הליקויים שהתגלו בבקרות אכן תוקנו.
- ג. בשנים 2018 - 2022 לא התקיימו בקרות שנתיות של ראש חטיבת הסייבר (למעט בקרה אחת בשנת 2020).
- ד. בקרות שנעשו בתחום ההיתרים המינהליים לשימוש בנתוני תקשורת מצביעות על פערים בהליך מימוש ההיתרים.
- ה. המשטרה לא קיימה חלק מהפעולות הנדרשות לפיקוח ובקרה בנוגע לאבטחת המידע של שני מאגרי מידע כמתחייב בתקנות; והיא לא ביצעה בקרות ייעודיות וסדירות בתחום בקרת הרשאות הגישה לשתי מערכות מידע מרכזיות בחטיבת הסייבר.
- שורה של פערים אלו מחייבת נקיטת פעולות משמעותיות מצד המשטרה אשר יבטיחו קיום בקרות שוטפות בכל שנה על כלל הפעילויות המתקיימות בתחומים אלה תוך תיעדוף ומיקוד של הבקרות בקרב היחידות המקיימות את הפעילויות הרגישות ביותר. על חטיבת הסייבר לעגן תהליכי פיקוח ובקרה סדורים גם על היחידות המבצעות הפעולות בחטיבה וכן על מאגרי המידע והרשאות הגישה למערכות הרגישות של החטיבה.